

Marsk & Muld

Farup Sogneblad

27. årgang · Nr. 6 · oktober - november 2022

Marsk & Muld

Redaktionens spalte

Bladet udgives op til den 1. i alle
lige måneder.

Indleveringsfrist:

Første mandag i ulige måneder.
Artikler mm til bladet sendes til Villy
Lønne på farup@farupsogn.dk
**Billeder til artikler mm bedes sendt
som separate filer.**

Redaktionen:

Kristian Kyndi
Villy Lønne
Erling Pedersen
Gert Vejlgaard
Medlem af menighedsrådet

Layout og opsætning:

Konggå Print og Design ApS

Oplag: 400 stk.

Forside: Motivet er malet af Jeppe
Oldenborg Christensen, Farup.
Fremstillet i 2 udgaver - et sommer-
og et vintermotiv, som anvendes efter
årstid.

Marsk & Muld kan også ses på
www.farupsogn.dk

AKTIVITETSKALENDER

September

Den 27. kl. 14.30
Den 27. kl. 19.00

Tirsdagsklub i konfirmandstuen
Livestreaming i Borgerlokalet

Oktober

Den 4. kl. 19.00
Den 12. kl. 19.00-20.30
Den 25. kl. 14.30
Den 25. kl. 19.00
Den 29. kl. 10.00-15.00

Livestreaming i Borgerlokalet
Sang i Kirkehuset
Tirsdagsklub i Konfirmandstuen
Livestreaming i Borgerlokalet
Loppemarked i Farup Fælled

November

Den 1. kl. 19.00
Den 9. kl. 19.00-20.30
Den 15. kl. 19.00
Den 16. kl. 19.00
Den 17. kl. 19.30
Den 22. kl. 19.00
Den 24. kl. 19.00
Den 26. kl. 16.00
Den 28. kl. 19.00

Livestreaming i Borgerlokalet
Sang i Kirkehuset
Livestreaming i Borgerlokalet
Adventskor i kirkehuset
Sing'n Swing i kirkehuset
Livestreaming i Borgerlokalet
Adventskor i kirkehuset
VM på storskærm i Farup Fælled
Adventskor i kirkehuset

December

Den 6. kl. 14.30
Den 6. kl. 19.00
Den 11. kl. 19.00

Tirsdagsklub i Konfirmandstuen
Adventskor i kirkehuset
Adventskor synger i kirken

RESERVATION AF FÆLLEDEN kan ske til Ulla Lassen på tlf. 40448783.
Her er også mulighed for formidling af evt. forplejning og servering til festen.

SMS – kæden

Vil du med i SMS kæden og modtage oplysning om diverse aktiviteter i sognet,
send sms til 50763090

FASTE MØDER:

- Marsk & Muld holder fast møde anden mandag i ulige måneder hos Villy Lønne.
- Lokalarkivet holder fast møde torsdag i ulige uger kl. 16.00 i Farup Fælled.

Se i øvrigt aktivitetskalenderen på www.farupsogn.dk

Sikke en landsbyfest

Kirken åbnede landsbyfesten med en dejlig Rasmus Skov Borring-koncert om onsdagen. I kirken var der høj stemning til musikken og anekdoterne fra sangenes verden og Højskolesangbogens tekster. Fredag var vi klar i Fælleden, som bød på hoppeborg, grave-efter-slik-i-sand container og børnedisko, samtidig med at der var drinkssmagning, kaffebord og almen hygge.

Lørdag morgen startede med morgensang og flaghejsning efterfulgt af fælles morgenmad. I løbet af dagen var boder og baren åben, og muligheden for at handle sodavand, øl, popcorn, snolder og andet mad var til stede. På pladsen foran Fælleden, var der arrangeret StreetMarked med boder, hvor der blev solgt ud af det, man var blevet for stor til eller havde for meget af. Rikke havde også arrangeret en Sponsor-forhindrengs-gymnastik-tumle-bane for børn og barnlige sjæle, hvor der, for hver omgang børnene tog på banen, blev tjent penge til nye redskaber til gymnastikforeningen. Traditionen tro var der også det årlige FarmerCup i området omkring Fælleden. Det var som altid sjovt at deltage i og se med på. Til fællesspisningen om aftenen, havde vi arrangeret helstegt pattegris og isdessert. Lene Nielsen blev udnævnt til årets borger, og kåringen af en vinder i FarmerCup blev også afsløret, ligesom der blev trukket lod om gevinster fra lokale givere til det amerikanske lotteri. Herefter var der musik til langt ud på natten, hvor bandet TimeOut spillede blandet livemusik. Jeg skal love for, at der kom gang i dansegulvet, som blev betrådt af både unge, ældre og gamle fødder.

Tak til alle jer, der deltog, og tak for hjælpen til dig, der gav en hånd med, når vi lige havde brug for det.

Skulle du ligge inde med nogle billeder, som du gerne vil dele på de sociale medier, så gør det gerne under #FarupIsAwesome

Sæt allerede nu kryds i kalenderen i uge 33 til næste år, hvor vi endnu engang afholder Farup Landsbyfest.

På bestyrelsens vegne

Søren Høj Bendixen

Betaling af kontingent

Du kan nu betale kontingent for foreningsåret 2022 til Farup Sogns Borger- og Gymnastikforening

Hvis du ikke har betalt, så er mulighederne mange:

Smut ind forbi hjemmesiden www.farupsogn.dk under punktet "Tilmelding & betaling" og få det overstået. Det koster kun 100,- (det er mindre end 30 øre om dagen). Af de 100 kr. går 30,- til det blad, som du sidder og læser i nu.

Du kan også indbetale via en bankoverførsel til reg.nr.: 7780 kontonr.: 1945948 – Den må du gerne sætte som årlig indbetaling, så glemmer du ikke at få betalt dit kontingent.

Vil du hellere bruge kontanter (eller jyske dollars), så læg dem i en kuvert med dit navn og din adresse i postkassen på Præstegårdstøften 5, eller kom ind med dem.

Betalende medlemmer er personer over 18 år, der ønsker at støtte vores aktiviteter og være med til at skabe rammerne for nogle gode oplevelser i sognet.

Kan du ikke huske, om du har betalt, så kan du skrive til foreningen på fsbg@farupsogn.dk eller sende en SMS til os på 5076-3090. Husk at anføre, hvem du er og din adresse.

Du kan naturligvis altid komme i kontakt med borgerforeningen ved ringe eller sende en SMS på 5076-3090. Du kan også maile os på fsbg@farupsogn.dk, putte et brev i postkassen eller banke på døren på Præstegårdstøften 5.

//Søren Bendixen

Formand

Farup Sogns Borger- og Gymnastikforening

Gymnastikken i Farup er startet op igen

Vi håber på at se rigtig mange til vores træninger, så vi kan få godt gang i gymnastikken.

I år har vi følgende hold:

Rytmegymnaster 1.-3. klasse: Mandage kl. 17.15 - 18.15
Trænere: Sofie, Andrea T., Andrea S. & Lea

Forældre & barn 0-3 år: Tirsdage kl. 16.15 - 17.00
Træner: Rikke

Tumlingeholdet 4-6 år: Tirsdage kl. 17.00 - 18.00
Trænere: Johanne, Rikke, Stine, Milas & Anton

CrossFit, voksne: Onsdage 17.30 - 18.30
Træner: Lene

SMART-træning, voksne m/k: Torsdage 09.30 - 10.30
Træner: Dorte

Der er tilmelding til alle holdene via
hjemmesiden www.farupsogn.dk

ÅRETS BORGER I FARUP 2022

I forbindelse med spisningen ved landsbyfesten havde jeg endnu engang den store ære at udråbe årets borger i Farup sogn. Denne gang var der rigtig rigtig mange, der havde forslået Lene Nielsen til titlen. I den forbindelse blev det blandt andet nævnt, at Lene altid er smilende og imødekommende, ligesom dygtighed og omhu er ord, der passer godt på Lene. Hun har et vågent øje for, hvad der sker i sognet, og hun har gennem årtier været engageret i stort og småt, herunder særligt i relation til kirken og sangkoret. Hendes aldrig svigtende engagement, interesse og omsorg for sognets indbyggere gør, at hun fortjent får titlen. Eftersom Lene bevæger sig stille og roligt frem, samtidig med at hun ofte også findes bag kameraet, så er det blevet til mange gode billeder, uden Lene på.

Tillykke med titlen endnu en gang, Lene

På vegne af Farup
Søren Høj Bendixen
Formand for Borgerforeningen

Drinkssmagning til landsbyfesten

Farup er bestemt ikke kun til fadøl og Bacardi Breezers. Det var 25 personer medbringende et glas et levende bevis på fredag under landsbyfesten. Det var andet år, arrangementet løb af stablen, og endnu engang blev det et par hyggelige timer, hvor der blev smagt fire forskellige drinks/cocktails.

I år havde drinksteamet vovet sig ud i fire vidt forskellige drinks; lige fra den søde over den sure til en med kaffe og sidst, men ikke mindst, kom der også røg i glasset.

Drinksliste:

- 1) Hjemmelavet jordbær/rabarber gin
- 2) Gin sour
- 3) Flat White Martini
- 4) Gin Mar med røg i glasset fra enebærflis

Der blev shaket, blandet og ikke mindst diskuteret flittigt, hvordan de forskellige drinks lå til ens smagsløg.

Arrangementet blev sluttet af med en afslutningsdrink eller to; tror alle i år selv kunne gå hjem. Vi håber, alle kom hjem med ny inspiration til drinks til gæsterne, eller bare en der kan nydes fredag aften efter en lang uge.

Jeanette og jeg vil i løbet af det kommende år afprøve nye drinks, som måske kan være potentielle emner til næste års drinkssmagning.

Lene Jacobsen

ÅRETS LOPPEMARKED 2022

Årets loppemarked i Farup Fællod finder sted lørdag d. 29. oktober fra kl. 10.00 - 15.00.

Da der allerede er fyldt op med lopper hos Lene og Lauge, Farup Kirkevej 18, skal lopper afleveres hos Jens Michael Jensen, Tanderup Digevej 32, tlf. 2019 3158.

Man er som altid også velkommen til at aflevere lopper direkte i Farup Fællod fredag d. 28. oktober fra kl. 9.00 til 20.00.

Med venlig hilsen Ruth og Mogens
2137 1798

Brugermøde i Farup Fælled

En gang om året inviterer bestyrelsen i Farup Fælled til et brugermøde, hvor alle de forskellige brugere af vores fælles hus mødes og taler om året, der er gået, og om der er noget, vi skal have ændret på fremadrettet.

I år var det d. 8. september, og generelt er der supergode tilbagemeldinger både fra brugere af huset og de gæster, der har haft lejet huset til deres fester, så det er superdejligt.

Vi fik også snakket om forskellige små forbedringer, som bestyrelsen nu arbejder videre med.

Tak til alle brugerne for at møde op og komme med supergode forslag til de små forbedringer, som vi hele tiden kan lave.

Bestyrelsen

Farup Ungdomsklub er igen i år startet op med klubaftener hver mandag og onsdag fra kl. 18.30 til 21.30. Vi holder ikke klubaftener i de uger, hvor skolerne holder ferie, men ellers er vi i gang frem til sommerferien. Man kan komme med i klubben, hvis man går i 5. klasse og op-efter.

Vores aktivitetsplan kan du finde i vores gruppe på Facebook, som hedder "Farup ungdomsklub".

Vi satser på en opstartstur i weekenden i uge 43.

Landsbyløb

En tidligere begivenhed i forbindelse med landsbyfesten blev taget op i år nemlig at starte fredagen med løb. Fremmødet lød på ca. 20 friske voksne og 20 seje børn, der trodsede varmen og løb/gik henholdsvis 7 km eller 3 km. Vinderne fra hver distance blev Peter Nissen Nilsen på 7 km og hans søn Jeppe på 3 km. Flot løbet/gået af enhver deltager.

For alle børn, der kom i mål, udløste det en is, mens de voksne fik en flaske vand.

Håber at se jer alle igen til næste år, og der er plads til flere deltagere.

Jeanette Grøndahl Andersen

Lokalarkivet takker mange gange

for donation af mange lækre og spændende kager til kaffebordet til landsbyfesten 2022 fredag aften.

Der blev brygget mange kander kaffe til det dejlige bagværk, som næsten blev udsolgt – enkelte stykker kringle blev budt rundt til morgenkaffen lørdag formiddag efter flaghejsningen og morgensangen.

Begge dage var der god handel ved Ivans pengekasse, og takket være alle de gode sponsorater er der sendt et pænt beløb afsted til Marsk & Muld, så der er sikret trykning af endnu flere numre af vores sogneblad.

GUDSTJENESTELISTE FOR FARUP KIRKE

OKTOBER

2. oktober	16.s.e. Trinitatis kl. 10.00
9. oktober	17.s.e. Trinitatis ingen gudstjeneste
16. oktober	18.s.e. Trinitatis kl. 10.00
23. oktober	19.s.e. Trinitatis ingen gudstjeneste
30. oktober	20.s.e. Trinitatis kl. 10.00

NOVEMBER

6. november	Allehelgensdag kl. 10.00 kirkekafe
13. november	22.s.e. Trinitatis ingen gudstjeneste
19. november	Lørdag for s.s.i kirkeåret kl. 10.00 Lørdagshøjmesse (erstatning for søndag)
27. november	1.søndag i advent ingen gudstjeneste

DECEMBER

4. december	2. søndag i advent kl. 11.00
11. december	3. søndag i advent kl. 19.00 adventskoret synger julen ind og efterfølgende er der kaffe i kirkehuset.
18. december	4. søndag i advent kl. 11.00
24. december	Julegudstjeneste kl. 16.00
25. december	Juledag kl. 10.00
26. december	2. juledag ingen gudstjeneste.

KIRKEBIL

Der kan til enhver tid bestilles kørsel til gudstjenester eller møder i Kirkehuset/konfirmandstuen. Esbjerg Taxa 75144500. Husk at bestille hjemtransport sammen med turen ud.

NAVNE OG TELEFONER

Formand for menighedsrådet Mona Vejlgård
Farup Sønderby 5, tlf. 75424441
Sognepræst (kb.) Vakant

Jørgen Hanssen er vikarierende præst
Tlf. 23 34 33 34
Mail joha@km.dk
Mandag fri

Graver Kent Rygaard
Farup Kirkevej 46, tlf. 24405826

Kirkeværge Jens Løkkegaard
Tanderup Digevej 4, tlf. 75423008
Kasserer Vera Tønder
Tanderupvej 22, tlf. 24604351

Kirkens hjemmeside: www.farupkirke.dk

AFSKED MED LENE NIELSEN

Søndag d. 28 august sang Lene Nielsen for sidste gang for ved en gudstjeneste i Farup Kirke. Efter 34 år som kirkesanger vil Lene nu nyde sit otium, hvilket er så fortjent! Mange var mødt op i kirken denne aften, og de fleste - ca 50 - valgte efterfølgende at gå med i kirkehuset til kaffe og kage. Højskolesangbogen kom også i brug og gjorde aftenen ekstra hyggelig og festlig. Lene fik mange gode ord med på vejen, ligesom hun selv rundede af med at sige tak for årene, der er gået.

Menighedsrådet

TIRSDAGSKLUBBEN

Så er vi klar til efterårssæsonen i tirsdagsklubben. Vi starter **d. 27. september** i konfirmandstuen – et par sange, kaffebord og så kommer vores afløsende præst Jørgen Hanssen og fortæller om sin oldefar H.P. Hanssen; om hans tid som avisredaktør i Aabenraa, tiden i rigsdagen i Berlin og om grænsedragningen i 1920. Så er der tid til et par sange igen, inden vi slutter af ca. kl. 16.30 – 17.00

Datoerne for de næste møder er således – samme tid og samme sted: **Den 25. oktober og 6. december**, idet nov. og dec. slås sammen til en gang julehygge. Husk det er for alle, der har lyst og tid til en hyggelig eftermiddag. Spørg lige naboen, om det ikke kunne være noget for ham/hende.

*På kaffedamernes vegne
Lene Nielsen*

SANG I KIRKEHUSET

Nu er det igen blevet tid til at trække indendørs og nyde efteråret.

Det betyder også en ny sæson med sang fra højskolesangbogen.

Camilla har lovet at spille og synge sammen med os, så vi kan lære nye sange fra den nye højskolesangbog, men også synge gamle kendte sange.

Konceptet er det samme som sidst; sang og kaffepause til medbragt kaffe og brød.

Der er planlagt 2 gange i efteråret:

Onsdag den 12. oktober kl. 19.00 til ca. 20.30

Onsdag den 9. november kl. 19.00 til ca. 20.30

Torsdag den 17. november kl. 19.30

får vi besøg af koret Sing'n Swing fra Skærbæk.

Sing'n Swing vil gerne synge vinteren og julen ind i Farup kirke!

Sing'n Swing har netop fejret 25-års jubilæum.

Tema: Sange til eftertanke

Vi sammensætter et program med en blanding af sange fra jubilæumsprogrammet – suppleret af stærke vinter- og julesange - alle med samme overordnede tema: "Sange til eftertanke".

I kan selvfølgelig høre på navnet, at Sing'n Swing er et rytmisk kor – vi synger sange med swing og glæde – men også stille sange til eftertanke.

Tove Tersbøl er dirigent, og Mats Rudklint er med på piano.

ADVENTSKOR

Det sørme, det sandt – det.....nej der er da længe til december..... men ikke desto mindre vil vi gerne bekendtgøre datoen for årets adventskor-kirke-koncert til den 11. december kl. 19.00 – 3. søndag i advent.

Alle sangglade m/k'ere mødes 4 øveaftner op til koncerten i kirkehuset og programmet bliver fastlagt af Maja Haue Morthorst, som medbringer sine musiker-venner på bas og trommer til koncerten i kirken.

Vi øver i konfirmandstuen fra kl. 19 – kl. 21 med indlagt (medbragt) kaffepause på følgende datoer:

Torsdag 17. november

Onsdag 23. november

Mandag 28. november

Torsdag 8. december

og så generalprøve **11. december kl. 17.00**

Bare mød op den første aften. Spørg naboen, veninden, søsteren om ikke sangstemmen skal udfordres lidt. Kan du ikke komme til alle øveaftener, så indhenter du det nok.... Det er overskueligt program, og vi har det sjovt og hyggeligt, mens vi øver.

Hilsen Maja og Lene

Babysalmesang i Farup Kirke

Der bliver babysalmesang i efteråret, men vi har ikke fastlagt datoer, inden der var deadline til Marsk & Muld.

Det bliver kirkens organist Camilla Darling, der kommer til at synge og spille med babyer og forældre/bedsteforældre.

Men når du sidder med denne udgave af M&M, er datoerne fastlagt.

Der kan hentes flere oplysninger hos Alma Clausen 52191758. Tilmelding samme sted.

Datoer vil også blive lagt op på kirkens facebookside og på Farup Sogns facebookside.

Menighedsrådet.

Farvel fra kirkesangeren

Så kom den sidste søndag, hvor jeg skulle læse indgangs- og udgangsbøn samt synge for på salmerne i Farup Kirke.

En mærkelig, men også en god, fornemmelse efter godt 34 års virke på en dejlig arbejdsplads med gode kolleger og skiftende menighedsråd som arbejdsgivere. Det har givet mange spændende oplevelser gennem årene og mange gode kontakter.

Med simpel hovedregning har jeg siden jeg gik ud af 3. real i 1972 nu været 50 år på arbejdsmarkedet, og pensionisttilværelsen kan nu nydes med ture ud i det blå uden at skulle stå til rådighed og passe faste tider om søndagen.

Og dermed kom tiden til at give bolden videre til nye kræfter, og det gør jeg med glæde til Christian Nielsen fra Nr. Farup, som fremover vil træde ind i samarbejdet omkring gudstjenesterne og alle de andre aktiviteter, der er bygget op omkring vores kirke i Farup.

Rigtig mange deltog i gudstjenesten og efterfølgende kaffebord i kirkehuset; det var jeg rigtig glad for. Også mange tak for alle de pæne ord og gaverne, jeg fik overrakt. Det blev en dejlig afslutning på mit lange makkerskab med en god arbejdsplads.

Hilsen Lene Nielsen

Ikoner

Hermed lidt om ikonen, der kommer til at stå i kirken i oktober måned.

Ikonen er Moses ved den brændende tornebusk.

Ikonen er lavet på et kursus på Løgumkloster Højskole i 2011.

Den er lavet efter et forlæg fra 1200-tallet, som befinder sig i Sankt Cathrines Kloster på Sinai-halvøen.

Den er malet på en lindetræsplade, som er belagt med 12 lag gesso, som pålægges bladguld.

Denne ikon er speciel, da der er brugt en speciel teknik i kjortelen, som er delvis rød; denne røde er blevet iblandet komplementærfarven grøn for at opnå den hvide farve.

Hvis man ser nærmere efter nederst på ikonen, kan man se ganske små hvide blomster. Disse bliver ganske væk i det store hele.

Der er også stadig blomster på busken, selv om den brænder kraftigt. Ikonen viser det kapitel i bibelen, hvor Gud kalder på Moses og siger til ham: Moses tag dine sandaler af, for du står på hellig grund. De fleste af de ikoner, jeg maler, har oprindelse i bibelen og er malet af de tidlige byzantinske eller russiske mestre.

Novembers ikon er af den tronende Kristus Pantokrator.

Ikonen var planlagt til at skulle males på Løgumkloster Højskole i 2014, men desværre gik højskolen konkurs, og kurset måtte aflyses.

Vi var en kreds af ikonmalere, som gerne ville afholde kurset alligevel, og læreren var på vej fra Rumænien til Danmark, så vi var så heldige, at en af kursisterne kunne få etableret lokaler og ophold på meget kort tid, så vi afholdt kurset i Hvalpsund i stedet for i Løgumkloster. Ikonen er fremstillet efter de traditionelle byzantinske metoder, d.v.s. med en bund af gesso på lindetræ, som er udskåret efter de traditionelle metoder med en smuk kant udenom og med forstærkninger på bagsiden.

Denne gesso bliver belagt med 24 karat bladguld, efter at motivet er blevet overført efter forlægget.

Når guldet er hærdet, bliver det lakeret med shellak, hvorefter selve farvelægningen påbegyndes.

Denne ikon er meget detaljeret med Jesus' meget udsmykkede kjortel, og den var meget sen at lave.

Alligevel blev den færdig på de 14 dage, vi havde kursus.

Alt på ikonen har en symbolsk betydning, og jeg lægger en forklaring ved ikonen, når den står i kirken, hvis nogen er interesserede i at se betydningen.

September måneds ikon er ligeledes fra Sankt Catharines Kloster på Sinai-halvøen.

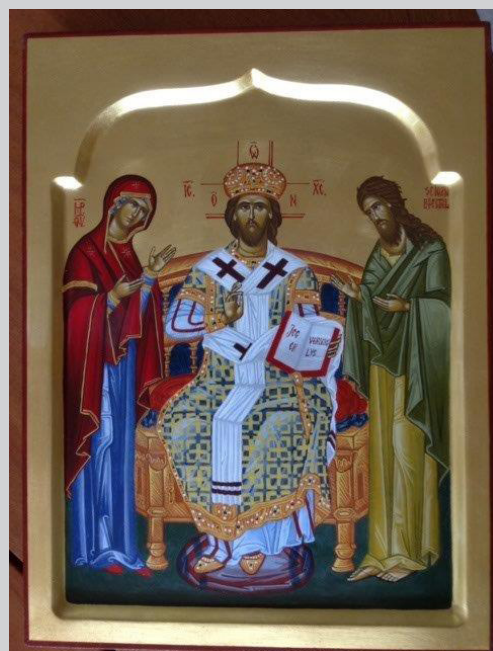
Det er Kristus Pantokrator.

Den oprindelige ikon er fremstillet i encaustik (voksmaling) på træ. Den er meget mørk og er svær at se detaljer på.

Jeg har malet den med æg-emulsion iblandet pigment, og jeg har forsøgt at gøre den lysere, således at detaljerne bedre kan ses.

Jeg prøver altid at gøre ikonerne så lig det oprindelige forlæg som muligt og bruge de oprindelige teknikker så godt, som jeg kan. Det er meget interessant at følge de oprindelige opskrifter på behandling af træpladerne, og hvordan forlægget overføres til pladen, og hvilke teknikker der bruges ved forgyldning mv.

*Mange hilsener
Ragna*

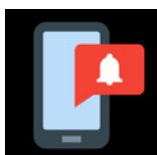
Tombola og amerikansk lotteri til Landsbyfest i Farup 2022

Efter at have været uden tombola i nogle år, pga corona og andre ting, var vi klar på igen at gå rundt og spørge byens erhvervsdrivende. Det gælder Ribe by, Farup og opland. Vi gør det frivilligt, og vi bliver taget rigtig godt imod derude. Det skal I have stor tak for. Vi prøver at koordinere og komme rundt om så mange, og det er altid frivilligt og op til jer, om I vil støtte, det har vi fuld forståelse for. At tombolaen var savnet, kunne vi ret hurtigt konstatere. Der blev udsolgt på under 1 ½ time, så det er vist nok rekord. Vi forstår det godt, for der var virkelig også mange flotte præmier at vinde. Andelen af bidrag gør også, at der er nok til Amerikansk Lotteri. Det var også et tilløbsstykke, og alt blev udsolgt. Mange tak til alle jer, der købte lodder.

Vi har listet alle årets givere op herunder og vil gerne takke hver og en for jeres støtte. Det går alt sammen til Farup Fælled

*Mvh Jeanette Grøndahl Andersen, Lisbeth Schmidt
og Betina Doctor Jørgensen*

Daarbak Redoffice, Skjern Bank, Columbine, Vin For Dig, Picani, Postgaarden, Kop og Kande, Janne K, Ny Form, Louis Nielsen, Sydbank, Ribes Blomsterhus, Park Frisør, Temper Chokolade, Legekæden, Profil Optik, Appel Living, Photo Care, Salon Beck, BeautyBoxen, Leif's Autoruder, Videokiosken, Cut Line, Quedens Gaard, Huset Ribe, Salon Hårtotten, Jyske Bank, Netto, Au2parts, Ripa VVS, Ribe Flaskecentral, Ribes Broderi og Garn, Skousen, Burger King, AB Catering, CS Bilsyn, Netto Nørremarken, Ford Auto-Cramer, VW Biler, Garant, Ribe Bryghus, Ribe Svømmebad, Sport24 Outlet, Ib Laursen, Superdæk, Toyota Louis Lund, CB Auto, Blomsterstedet, Leif Jørgensen Biler, Køkkencenter Ribe/ Netto Line, Rema 1000 Moltkes Alle, Specialbutikken, Nordana, Forsberg Stenhuggeri, Bagekurset, Lynddahl, Skiltefabrikken, Kelsen Småkagefabrik, Jernved Mejeri, Steel Partners, Vognmand Leth, Jesper Madsen Autoservice, Ribe Bilsyn, JP Elservice, Nørremarkens Elservice, Minifabrikken, Pizza Crowd, Havespil.dk, Føtex, Klinik Corydon, Dinitrol/Pierre, Rema 1000 Trojels Knæ, A.P Jørgensen, Rilesa, Au2parts, Ripa VVS, Vestjysk Malerentreprise v/Bjarke Dollerup, Tømrermester H. Bruun & Søn, Frisør Kargo, WoodUpp, PVH Finer, Logitrans, Kammerlusen, Hans Tobiasen, Ulla og Michael Lassen, Dortheshav, Vadehavsklinikken v/ Lotte Erri, Clinic Beauty v/ Fodplejer Anette Jepsen, Ribe-egnens Dyr læger, Hotel Ribe, Mettes Fodpleje v/ Mette Jacobsen, Skovgrillen, R.J Service, MR & Frøken, Matas Ribe, Pompei, Salon Chic, Sct. Peders Butik & Café, Alabama Grill – Ribe, Tip Top Ribe, Skoringen Ribe, Knæk og Bræk, Click, Den Lille Ravbutik, César Eugenio, Pinocchio, Butik B, Sketchers Ribe, Biti, Young Hair, Bo Bendixen, Salon Tigo, Backhaus, Pedaleksperten, Ribe Mæglerne, Flügger, El-Salg – Nørremarkens El-Service, Mama Mia, Frøs Ribe, Kogehuset, Marsk Kaffe, Brugsen Vilslev, Ribe Fritidscenter, Min Købmand Tange, Mona og Gert Vejlgård, Land & Fritid Gredstedbro.

Farup SMS-liste

Igennem nogle år har vi haft en SMS-liste, hvor vi sender besked ud til de tilmeldte om kommende arrangementer, huskere og andet nyttigt vedr. vores Farup.

Vil du gerne modtage disse beskeder, så send en SMS til listen på 5076-3090 med dit navn og din adresse, så sætter jeg dig på.

Du kan med fordel gemme nummeret i din telefon, så du kan se, at det er SMS-listen, der skriver til dig.

/Søren Høj Bendixen

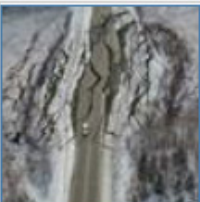
Foredragene fortsætter

Med foredragsserien Offentlige foredrag i Naturvidenskab kan du komme tættere på de nyeste opdagelser og erkendelser inden for naturvidenskab. Det er forskere, som forelæser, niveauet er højt, og du vil blive udfordret, men du kan få udbytte af alle foredrag uanset dine faglige forudsætninger.

Foredragene [livestreames](#) fra [Søauditorierne](#) i Universitetsparken, Aarhus Universitet til Farup Fælled. Der er fri entré til foredrag.

Du kan kun opleve foredragene, mens de afholdes. Foredragene bliver altså ikke tilgængelige på nettet efterfølgende.

Foredrag efterår 2022

	Jorden og livet – 3.800 mio. års spejling Ved geolog Minik Rosing 27. september	
	Kvantefysikken – atomernes vilde verden Ved kvantefysiker Klaus Mølmer 4. oktober	
	Søvn og immunforsvaret Ved neurofysiolog Birgitte Rahbek Kornum 25. oktober	
	Vores urolige klode Ved geofysiker Bo Holm Jacobsen 1. november	
	Fagre nye genetiske verden Ved genforsker Jacob Giehm Mikkelsen 15. november	
	Datalogien i din lomme Ved datalogerne Kaj Grønbæk og Kasper Green Larsen 22. november	

Et virksomt liv i Hillerup

Nævn det hesteinteresserede menneske her i området, som ikke kender Egon Pedersen. Og tænk på alle de studenter fra Ribe Katedralskole, som har kørt i hestevogn med Egon som kusk – rundt og rundt om domkirken. Egons interesse for heste? Fra han var 6 år og som karl på landet, arbejdede han med heste.

Ja - det var den gang.

Ægtefællen Lise derimod har været mere anonym. Ikke desto mindre har hun udført det vigtige erhverv, som det at være hjemmegående var. At binde hus, hjem, arbejde, økonomi og meget mere sammen. Nu til dags medfører et sådant job stress. Alligevel så mange af hendes samtidige medsøstre ned på det hverv og disse kvinder. Men det er en anden historie.

Lise er født i Hillerup i 1931 og kom til at leve hele sit liv der. Egon er født ved Hobro også i 1931, men kom ad tilfældige veje til Hillerup.

Egon fik i 1947 arbejde som karl hos Hans Toft (nu Hillerup Engevej 5). Ja han var kun 16 år, men det var almindeligt den gang. 30 år senere var det begrænset hvor mange unge, som kom i lignende job.

Egons bror havde fået arbejde på en gård i Hillerup. Broren hjalp ham til et arbejde som karl. Arbejdet i landbruget var ikke ukendt for Egon gennem sin opvækst.

Der var to karle ansat hos Hans Toft. Han passede selv køerne. De to karle tog sig af markarbejdet. Som karl fik Egon sin interesse for heste så rigeligt opfyldt. Hestene var stadig den udbredte trækkraft ved landbruget.

På en naboejendom gik Lise. Men det var nu til bal, de mødtes første gang. På hotellet i Gredstedbro. De dansede i al fald sammen den aften.

Den gang var der lørdagsbal i forsamlingshusene. Her mødtes unge med hinanden. Men under 2. verdenskrig beslaglagde tyskerne forsamlingshusene for at indkvartere deres soldater. Kromanden på hotellet i Gredstedbro øjnedes straks en forretningsmulighed, så han fik bygget en sal, hvor de unge så kunne mødes.

Der skulle dog gå et års tid, inden Lise og Egon igen fik øje på hinanden igen. Og denne gang var det mere alvorligt. Så alvorligt, at de i 1952 blev de gift. De flyttede ind det lille hvide hus på Hillerup Engevej (nu nr. 4).

Der kom også børn til verden. Deres tre børn blev født i 1953, 1955 og 1960.

Broren blev også på egnen. Han byggede i 1949 en stats-ejendom i Hillerup (nu Hillerupvej nr. 81 – nedbrændt og fjernet).

I Hillerup var der 18 landejendomme. Alle beskæftigede unge mennesker. Nogen havde også ung pige i huset. Det

var jo billigt. 1 kr. om dagen (i 2022 ca. 25 kr). Jo, der var liv på landet.

Efter de var blevet gift, fortsatte Egon som medhjælper ved landbruget frem til 1959. Han var på flere gårde (nu Hillerupvej 95 og Kongeådalgaard - Kongeådal nr. 22) samt Riber Kjærgård og Gørdinglund. Ad den vej fik han sin viden om landbruget.

13. november 1959 flyttede Lise og Egon ind i det, der siden har været deres fælles ejendom og børnenes hjem. I forbindelse med byggeriet var Egon murerarbejdsmand.

Ejendommen blev opført som statsejendom. Det var en ordning, som blev indført omkring 1900. Der var arbejdsløshed, så man ønskede fra statens side gennem udstykninger fra større ejendomme at oprette små landbrug. Her kunne nogen leve fuldtid, mens andre måtte tage arbejde ved siden af. Tanken med ordningen var, at flere kunne brødføde sig selv.

Som eks. kan nævnes, at der langs Tanderupvej ligger en række statsejendomme, hvis jord blev udstykket fra Tanderupgård. Ejendommene er fra omkring 1930.

Lise og Egons ejendom var én af de sidste statsejendomme, som blev bygget. Ordningen ophørte omkring 1960.

Man fik fordelagtige 4% statslån til byggeriet, inventar og besætning. Lån med en løbetid på op til 60 år.

For Lise og Egon så regnestykket nogenlunde således ud: 57.000 kr. til bygninger, 18.000 kr. til køb af jord, 7000 kr. til besætning, 2500 kr. til elinstallation og det resterende til andet. I alt fik de kr. 97.000. Der var nogle specielle betingelser knyttet til lånet, men overholdt man punktligt alle forpligtigelser i 20 år, kunne en del af lånet eftergives. Deres lån blev i øvrigt indfriet i 1985 i forbindelse med salg af ejendommens jord. Tilbage ved den nuværende ejendom (nu Hillerupvej 61) var der 3000 kvm. Det var absolut maksimum, da loven på det tidspunkt påbød, at nedlagte landbrug skulle have mindst mulig grund tilbage. Det er dog ændret siden.

Ejendomsbyggeriet løb dog op i 60.000. De ville nemlig have installeret centralvarme. De ville ikke nøjes med en kakkelovn. Egon måtte – for at økonomien hang sammen – derfor grave ud til kælder og ajlebeholder. Sidstnævnte kunne af en eller anden grund ikke belånes, selvom den var uundværlig. Gravearbejdet sammen med andet arbejde gjorde, at der blev råd (hold nu fast) til fliser i badeværelset. Det skulle ellers blot være pudsede murstensvægge. (Vandskurede indervægge. Er det ikke moderne?)

Jorden til ejendommen blev udstykket fra Hans Nielsens ejendom (nu Hillerup Engevej 19). De fik 4 hektar fra Lises hjem, så ejendommen blev på 11 hektar.

De første par år blev landbruget passet med hjælp fra heste. Den første traktor fik de i 1961, fordi mælkekørsel til

Kongeådal Mejeri nødvendiggjorde det. Traktoren brændte uheldigvis, og en reparation fik aldrig traktoren til at køre ordentligt. Der måtte altså i 1962 købes en helt ny traktor.

Der var andre lignende ejendomme i området, men da de var udflyttere fra Hillerup, fik de ikke statslån. Et par af disse ligger på Hillerup Engevej længst mod vest.

Landbruget blev som mange andre med køer og mælkeproduktion. De endte med at have 11 køer. Desværre fik Lise og Egon begyndt nogenlunde samtidigt med, at dansk landbrug generelt var økonomisk presset, hvilket det var gennem 60'erne. Derfor begyndte Egon at køre mælk allerede i 1961. Der var tale om spande med 40 kg mælk + spandens vægt. Spandene blev læsset med håndkraft. Der var i øvrigt mange landmænd i Danmark, som på den måde fik en indtægt. Og ikke alle vogne var lave. Forestil jer at løfte ca. 50 kg. op på en lastbil.

Egon kørte mælken til mejeriet i Kongeådal.

Mejeriet i Kongeådal blev nedlagt i 1964. Herefter skulle mælken køres til Riberhus mejeri (hvor Føtex nu ligger). Der skulle hentes 90 spande hver dag (i dag siger man vel 24/7) af den nævnte vægt. "Og Egon har ingen skavanker efter dette hårde arbejde", indskyder Lise.

Hvert år omkom mange ved traktorulykker, fordi man i landbruget gik fra heste og til traktor uden nogen form for uddannelse. Traktorerne havde ikke styrtbøjle, og det var ikke ualmindeligt, at en traktor væltede. Den risiko ville Lise og Egon ikke løbe. I 1969 købte de derfor en ny traktor med styrtbøjle. Børnene hjalp jo til, og de skulle sikres.

Der var som skrevet også kommet børn til undervejs. Én af sønnerne var efterhånden blev så stor (og tung), at han kunne betjene traktorens kobling. Sønnen blev fører af traktoren, så indsamlingen af 90 spande kunne gøres på 20 minutter. På vejen til Ribe stod sønnen af – sammen med sin cykel - ved Farup skole.

Og så skulle de 90 spande køres den anden vej og læsses af. De var nu fyldt med valle, skummet- eller kærnemælk, som udgjorde et værdifuldt foder til grise. Returnmælk blev det kaldt.

Kørslen med spande ophørte i 1968. Egon blev tankvognschauffør, men frem til 1970 afhentedes mælken fortsat fra spande. Herefter blev køletanke udbredte i størrelser fra 200 liter. I dag kan nogle mælketanke fylde en tankvogn, der kan laste 40 ton mælk.

De første tankbiler kunne laste 7 ton. 3½ ton sødmælk og 3½ ton returnmælk. Efter at man havde tømt spandene for sødmælk, tappedes returnmælken i samme spande.

Fra 1985 skulle mælken køres til Brørup mejeri. I 1990 valgte Egon efterlønnen. De sidste 5 år kørte han 350 km hver dag med 5 aflæsninger. 20 tons mælk hver gang!

Frem til midten af 1980'erne havde Egon varer med til leverandørerne – ost og smør. Leverandøren havde en lille bog

med sider til afrivning. Man skrev sin bestilling, rev den side ud, som chaufføren fik med, og næste dag fik man så sine varer fra mejeriet.

Hvordan lå det lige med uddannelserne? Jo Lise var på ungdomsskole og Egon fik sin viden om landbrug gennem arbejdet som karl. Ja – det var ikke så indviklet den gang.

Hvordan gik det med deres hjem?

Ja - det overgik mere og mere til Lise. Køerne blev solgt i 1968, fordi pasningen af dem var uforeneligt med Egons arbejde og Lises ditto. I lighed med mange andre blev stalden indrettet til svineproduktion. Den produktion varede dog kun nogle få år. Det blev for meget for Lise både at skulle passe hus og hjem og nogle gange holde nattevagt ved en farende so. "Egon kunne jo ikke, for han skulle passe sit arbejde", pointerede Lise.

Ud over at passe hus og hjem var der årstider, hvor Lises arbejdskraft krævedes. Feks. hakkes roer, køres hø, høstes osv. Egon var jo væk en stor del af dagen.

Lise måtte også tage sig af økonomien. Der skulle føres regnskab og betales regninger. Det gjorde man til landposten, så man måtte holde øje med ham. Ellers risikerede man at få betalt for sent. Det blev meget lettere, da man fik PBS.

Føl af egen hoppe blev det også til. Dem beholdt de. Skattemyndighederne mente derimod, at føl skulle sælges, og så skulle der bogføres en indtægt for salget. På den tid kunne de kommunale skattemyndigheder ansætte borgeres skattepligtige indkomst på mistanken. Skatteyderen skulle så bevise sin uskyld. Hos Lise og Egon var der naturligvis ikke bogført en indtægt, fordi føllene ikke var solgt. Det kostede Lise og Egon en betydelig sum, men en klage endte dog med, at pengene kom retur. At få sin ret var og er ikke gratis. Heller ikke i denne sag.

Siden 1990 har Lise og Egon været en slags statsansatte. Efter et langt virksomt liv, som mange andre på disse små ejendomme. Mange børn er født på disse ejendomme. Og i mange hjem var der netop mange børn. På den måde har vi jo alle en fortid i landbruget.

Bryllup i 1952 – jo, Lise og Egon kan fejre deres jernbryllup.

Vil du vide mere om husmandsbevægelsen, som har været en ganske vigtig del af danmarkshistorien, så kan du – ud over at låne bøger – finde noget om emnet på disse links for at nævne et par eksempler:

<https://denstoredanske.lex.dk/husmandsbev%C3%A6gelsen>
<https://tidsskrift.dk/bola/article/download/26135/23002>
<https://bibliotek1.dk/historie/jordreformer/husmandsbevægelsen-og-len-og-stamhuse>

Jens-Peter Knudsen

FARUP BORGERFORENING ARRANGERER

VM PÅ STORSKÆRM I FARUP FÆLLED

LØRDAG D. 26. NOVEMBER KL 16.00

Program:

Kl. 16.00:

**Der kan købes øl, sodavand og en
stadionplatte (grillpølse og brød)**

Kl. 17.00-19.00:

Kampen Danmark - Frankrig

Kl. 19.00 - 22.00

Hygge med salg af øl og sodavand

Entre: Medlemskab af Farup Borgerforening

<https://www.place2book.com/da/sw2/sales/bl0nge1n2h>

Tilmelding i tråden eller på tlf. 24 98 16 04 el. 42 25 36 18